

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

Кухаренко В.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»*

Харків, kvn@kpi.kharkov.ua

За словами Стефана Доунса виростає нове покоління людей, які використовують Інтернет на новому рівні. Ці люди народилися, коли Інтернет вже існував, вони сприймають його як природну якість життя і вони звикли бути в мережі. Нове покоління поводить себе з фотографіями, відео та звуками так само як і з текстом. Вони працюють з великою кількістю джерел одночасно. Вони готові створювати свої власні джерела інформації і переробляти існуючі мережеві джерела.

З іншого боку, технологічні зміни в Інтернет (AJAX, WIKI та інші) привели до появи мережних сервісів, які отримали у 2005 році назву Веб 2.0. Як наслідок, практично одночасно з'явилися терміни «педагогіка 2.0» (E-learning 2.0), «коннективізм» та «швидке електронне навчання» (rapid e-Learning).

Соціальні сервіси і діяльності мережних співтовариств відкривають перед педагогічною практикою наступні можливості:

1. Використання відкритих, безкоштовних і вільних електронних ресурсів, що можуть бути використані в навчальних цілях.
2. Самостійне створення мережного навчального змісту.
3. Середовище інформаційних додатків відкриває принципово нові можливості для діяльності, у яку надзвичайно легко занурюються люди.
4. Мережа Інтернет відкриває нові можливості для участі студентів у професійних наукових співтовариствах.
5. Створення навчальних ситуацій, у яких ми можемо спостерігати і вивчати недоступні нам раніше феномени.

Термін E-learning 2.0 був запропонований канадським дослідником Стефаном Доунсом (Stephen Downes), як похідний для всієї сукупності тенденцій в електронному навчанні, що виникли у комбінації із засобами Web 2.0.

Дуже важливо помітити, що E-learning 1.0, E-learning 1.3, та E-learning 2.0 існують одночасно та представляють еволюцію методів, що використовують веб для підтримки навчання та збільшення продуктивності людини.

Коннективізм (запропонований Джорджем Сіменсом) ґрунтується на теоріях мережі, хаосу, складно організованих та самоорганізованих систем. Ця теорія розглядає навчання як процес створення мережі.

Принципи коннективізму:

- Навчання - це процес формування мережі спеціалізованих вузлів та джерел інформації.
- Знання знаходиться в мережі.
- Знання можуть існувати поза людини. Технології допомагають, сприяють нам у навчанні.
- Здатність дізнаватися нове значить більше накопичених знань. Здатність розширюватися важливіше накопиченого.
- Навчання і пізнання відбуваються постійно - це завжди процес і ніколи стан.
- Ключовий навичка сьогодні - здатність бачити зв'язки і бачити смисли між областями знань, концепціями та ідеями
- Своєчасність необхідна риса сучасного навчання.
- Навчання є прийняттям рішень. Крізь призму мінливої реальності нам постійно доводиться робити вибір того, чого вчитися.

За визначенням Джоша Берзіна, швидке електронне навчання (rapid e-Learning) - це формат навчання, в основі якого лежать Web-технології. На створення курсу rapid e-Learning необхідно кілька тижнів, а його автором

може стати не тільки досвідчений фахівець в галузі E-Learning, а практично будь-який співробітник, експерт у своїй галузі.

Є сім ключових елементів для швидкого електронного навчання:

- Курси можуть бути розроблені протягом 21 дня, або менше.
- Не потрібно спеціальних знань і навичок для створення курсу.
- Можна використовувати експерта як автора безпосередньо.
- Низький рівень інвестицій для його створення.
- Короткий термін використання.
- Короткі за терміном навчання.

Всі ці інновації ставлять перед педагогічним суспільством багато питань. Чи є Веб 2.0 корисним засобом для навчання? Чи потрібен Веб 2.0 для майбутніх успіхів учнів, для розвитку навичок роботи, які стануть у нагоді їм у майбутньому для формування навичок цифрової грамотності та цифрового громадянства? Чи відбуваються формальні зміни в структурі освіти, пов'язані з дистанційним навчанням, і яку роль в цих змінах відіграє Веб 2.0? Які конфлікти виникають між шкільною безпекою та впровадженням технологій 2.0? Наскільки прозоре може бути життя учнів і наскільки це припустимо для учнів? Як поєднати професійну підготовку та швидку зміну технологій? Наскільки важливо мати рівний доступ до технології і як засоби Веб 2.0 впливають на рівність доступу?

Для навчання та обміну досвідом створено тритижневий дистанційний курс «Сучасні технології дистанційного навчання» (<http://dl.khadi.kharkov.ua/course/view.php?id=16>). Основна мета курсу – дати можливість викладачам ознайомитись сучасними технологіями та проаналізувати можливі варіанти їх використання у навчальному процесі. Цей дистанційний курс є спробою повторити технології дистанційного навчання, які були використані у дистанційному курсі «Коннетивізм» його засновниками Сіменсом та Доунсом. Цей курс проходив восени 2008 року протягом 12 тижнів і у ньому навчалось 2200 слухачів, серед яких були англomовна та іспаномовна групи по 20 осіб, які отримали сертифікати.